

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA.

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DIJAK:

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedezményben részesülnek. Reklam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilttéri czikkok:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

A kapkodás rendszere.

Az a hír, hogy az igazságügyi kormány nemsokára életbe léptetniké-szül a sommás eljárás szabályozása és a fizetési meghagyásokról szóló új törvényeket.

Maholnap egy éve lesz annak, hogy ez a két perjogi reform-javaslat törvénnyé vált, s az igazságügyi kormány még csak most kezd arról gondolkodni, hogy voltaképpen mikor és hogyan kellene azok gyakorlati alkalmazásához fogni.

Mi úgy tudjuk, hogy a mikor ez a két törvény, még mint javaslat előterjesztetett a parlamentben — többek közt az az indok is felhozott, hogy a jogkereső közönség már régóta sürgeti a sommás eljárásnak a gyakorlati életviszonyok által megkövetelt reformját.

Ezen indok méltánylásra is talált annak idején a parlamentben, s a javaslat meglehetősen gözerővel lett áthajtva a törvényhozás retortáin.

Az igazságügyi kormány tehát már évekkel ezelőtt maga is felismerte annak szükségét, hogy a sommás perrendet reformálni kell, s most, midőn már egy év óta kész a törvény, még csak most jut eszébe a felett töprengedni, hogy a törvényt miképp vegye gyakorlati alkalmazásba.

Hogy a perrendnek a gyakorlati szükséghez mért reformja, s ennek alkalmazásba vétele tényleg sürgős természetű, azt elsősorban a jogkereső felek érzik, de érzik azt a bíróságok is, a melyek legközvetlenebbül szerezheték meg maguknak azt a tapasztalatot, hogy a régi perrend immár nem felel meg a gyakorlati igényeknek.

Már most méltán lehet csodálkozni a felett, hogy a kormány mért késlekedik a törvény életbeléptetésével. Hát erre nagyon egyszerű a felelet.

Ismét hoztak egy olyan törvényt, a melyet a miniszteri bürokrácia alkalmazottjai teljesen teoretikus ismeretek alapján és a külföldi törvények rendelkezéseinek egyszerű átvétele útján szerkesztettek meg, a helyett, hogy gyakorlati jogászokat és ügyvédeket hallgattak volna meg, vagy éppen azokra bízta volna a javaslat tervezetének megszerkesztését.

Nem vethettek számot azzal, vajon a jogszolgáltatási szervezetek jelen berendezkedésükben alkalmasok lesznek-e arra, hogy az új törvényt gyakorlatilag is alkalmazzák, s most kiderül, hogy a jelenleg működő bíróságok még jó időre lesz szükségük, hogy előkészülhessenek a törvény alkalmazására vételére.

Egyfelől nehézségbe ütközik a törvény alkalmazása azért, mert a bíróságok sem elegendő munkaerővel nem rendelkeznek arra, hogy a megszáporodott munkát elvégezhessék, s nem főképp arra, hogy az eljárás gyorsabb menetűvé válhassék a jövőben, mint a hogy volt a múltban.

Maga az új törvény ezen kívül a jelenlegi sommás eljárást úgy széttd-mbolja, s főképp a felelősségi rendszer annyira komplikált, s oly nagy mérvű adminisztratív teendőt hárít át a bíróságokra, a melyekkel ezek jelen szervezetükben alig fognak megküzdhetni.

Nyilván ezen nehézségeket látja lemmforogni az igazságügyi kormány is, ezért késlekedik a törvény életbeléptetésével.

Most halljuk azt is, hogy néhány bírót és ügyvédet most akar a kormány küldeni Berlinbe, hogy az ott alkalmazásban levő hasonló törvények szerinti jogszolgáltatási rendszert tanulmányozzák s adjanak aztán véleményét, hogy lehetne a jelen törvény gyakorlati alkalmazásához fogni.

Hát ezt a kísérletet magyarul kapkodásnak szokták jellemezni.

Nézetünk szerint a porosz perrend mintájára készült magyar törvénynek a megalkotása előtt kellett volna a gyakorlati eljárás módjait tanulmányoztatni, s a mennyiben szükség — a hazai bírói szervezeteket képessé tenni e reformmá gyakorlati megvalósítására még mielőtt maga a törvény meghozatott volna.

Ámde nálunk minden úgy megy, hogy előbb megcsinálják a kabátot, s azután formálják hozzá az embert.

Hogy aztán ez a jogszolgáltatási reform — mely ilyen kamarán létesült, mikép és mennyiben fog a gyakorlatban bevállni — az mindenki könnyen beláthatja.

Politikai hírek.

Az állami anyakönyvvezetés. A szentesítés alá terjesztendő törvényjavaslatok átvizsgálására az országgyűlés két Házának házszabályai által kijelölt bizottság br. Bánffy Dezső képviselőházi elnök elnöklése alatt tegnap ülést tartott, a melyen jelen voltak: a főrendiház részéről báró Rudnyánszky József jegyző, a képviselőház részéről Molnár Antal jegyző és Jelinek Artur előadó. A bizottság megvizsgálta az állami anyakönyvvezetésről szóló törvényjavaslatnak végleges szövegét s miután összehasonlította a két Háznak a törvényjavaslata vonatkozó megállapodásaival, a törvényjavaslat legfelsőbb szentesítés alá terjesztetett.

A dunai gőzhajózás. A bécsi lapok budapesti jelentései szerint a Dunai Gőzhajós-Társaság és az osztrák kereskedelmi minisztérium képviselői tegnapelőtt a magyar kereskedelmi minisztériumban végelesen jóváhagyták azokat az egyezményeket, a melyeket a dunai forgalomnak a két gőzhajós-társaság között való megosztása dolgában kötöttek. Az új dunai gőzhajós-társaságot alakító pénztársaság képviselői aláírták együttesen a szerződést, a mely megváltoztatja a magyar gőzhajós-társaság alapítása ügyében kötött régebbi egyezményt. Az intézetek kötelezték magukat, hogy 1895. január elsejéig meghosszabbítják a kötelezettségük határidejét. Időközben az országgyűlés bizonyára letergálja a magyar dunai gőzhajós-társaságról szóló törvényjavaslatot, a melyet Lukács Béla kereskedelmi miniszter még októberben akar a képviselőház elő terjesztetni. A bécs-budapesti forgalomra vonatkozó karte 1091-ben jár le, míg az alduinai forgalomra vonatkozó egyezmény husz esztendőre szól.

A szerb király nálunk.

Elutazás Belgrádból.

Belgrád, okt. 14.

Sándor király délelőtt 8 és fél órákor hat kocsi által különvonaton elutazott innét, ő felsége a magyar király által mellé rendelt Claudi lovag udvari tanácsos uti maradt, báró Thömmel osztrák-magyar követ és Simics bécsi szerb követ kíséretében. Milán király, a minisztertanács, az osztrák-magyar és a német követség tagjai, a főbb tisztviselők megjelentek a pályaudvaron, hol disz-század állott zenével — és sok ezrenyi néptömeg, mely óvácziókban részesítette a királyt.

Megérkezés Budapestre.

Budapest, okt. 14.

Fél háromtól fogva egyre érkeztek a pályaházba a fogadásra megjelenő notabilitások. Első sorban József főherceg skarlát-piros huszártábornoki egyenruhában s Vécsey br. főudvarmester és Matyasovszky szászados segédtsízt kíséretében. Hieronymi Károly belügyminiszter, Beniczky Ferenc főispán, Ráth Károly főpolgármester, Sélly Sándor főkapitány, Lobkovitz herceg hadtestparancsnok, Bottmer altábornagy, Rohonczy tábornok téparancsnok, Schrammel tábornok, Steinitzer vezérkari ezredes, továbbá Danits Kriszta budapesti szerb főkonul, Ullmann Pál tit. konzul, Matyasovics titkár, Popovics V. István képviselő, a Thököly-intézet igazgatója, a budapesti szerb kolónia több tagja, Kovács Lajos vasúti főfelügyelő, Lachnit János főfelügyelő államfőnök, stb. Háromnegyed háromkor jött ki a pályaházba ő felsége a király Paar Ede gróf lovassági tábornok főhadsegéd és szárnységei kíséretében.

A király huszártábornoki egyenruhát viselt a Szent István-rend nagy szalagjával. Az udvari váróteremben József főherceg-

gel beszélgetett majd a főherceg és katonai méltóságok kíséretében a peronra ment hogy megsejmelje a disz-századot.

A visszhangos nagy csarnokban fölhasant a „Gott erhalte“ s a király folytonos dobpergés közt végezett rövid szemléjét. Ezután Lobkovitz hadtestparancsnokkal, Hieronymi belügyminiszterrel és Beniczky főispánnal beszélgetett, majd Lachnit államfőnök-től lépcsősködött a vonat érkezéséről.

A király láthatólag igen vidám hangulatban volt miközben a peronon alá s fel sétált.

A kitűzött időpontján három órákor berobogott a fejedelmi vendéget hozó udvari vonat, melyet Ludwig államvasúti elnök-igazgató és Claudy lovag fő uti marsal vezetett.

A nyolcz kocsiból összeállított vonat egyik szalonkocsijában állott Sándor szerb király, a kit a leszállásnál hatalmas éljen és zsvió üdvözölt. A katonazenekar pedig a szerb himnusz zendítette rá.

Sándor király könnyedén ugrott le kocsija lépcsőjéről közvetlen királyunk elé, a ki látható örömmel fogadta és barátságosan megáztta a kezét.

A szerb király pelyhedző fekete bajuszával kerek telt arcával s élénk fekete szemével igen rokonszenves benyomást kelt.

Egy kissé rövidlátó és szemüveget használ.

Teljes tábornoki diszben volt mellén rendjeleivel. A fiatal királyi korához mérten nagyon is erősen fejlett.

A király és József főherceg üdvözlése után a disz-század megtekintése és a köles-nős bemutatások következtek. Ő felsége vendégeinek sorjában bemutatatta a katonai és polgári notabilitásokat, a kikkel Sándor király kezét fogott és francziál néhány nyájás szót váltott.

Majd a szerb király mutatta be kíséretét, melynek tagjai voltak: Thömmel báró belgrádi osztrák-magyar követ, Bogisevics volt szerb hadügyminiszter, Jovanovics udvari tanácsos, Milicevics kabinet titkár, Szimics bécsi szerb követ, Wacka-Gotté báró belgrádi német követ, Kotz báró vezérőrnagy és Pollák őrnagy s három hadsegéd.

A bemutatások után királyunk a szerb királyllyal nyitott udvari hintókba ült s az utcákon várakozó közönség lelkes éljenzések közt vonult fel nagy kocsi kíséretében a várpalotába, hol a szerb királyt Kálnoky Gusztáv gróf külügyminiszter és Wekerle Sándor miniszterelnök fogadta.

Udvari ebéd.

Este hat órákor a várak nagy fehér disztermében 62 terítékű nagy udvari disz-ebéd volt.

Ő felsége jobbán Sándor szerb király ült, Szimics szerb követnek jutott pedig az a megtiszteltetés, hogy a király balján ülhetett. A szerb király jobbán Kálnoky gróf külügyminiszter, Szimics követ mellett pedig Wekerle miniszterelnök ült.

A disz-ebédén a két uralkodón kívül részt vettek: Kálnoky gróf külügyminiszter, Wekerle miniszterelnök, Fejérváry báró, Szilágyi, Josipovich, Lukács, Hieronymi, Andrássy gróf, Eötvös Loránd báró és Festetics gr. miniszterek, Zichy Ferenc gróf, tárnokmester, Széchenyi Gyula gróf főajtónálló, Orczy Béla báró főkamár, Szapáry Géza gróf főudvarmester és Khuen-Kéderváry gr. szászlor urak, Sziláry József a főrendiház elnöke és Bánffy Dezső báró a képviselőház elnöke, Lobkovitz herceg altábornagy, hadtestparancsnok.

A magyar király toaszta.

A pezsgőnél felemelkedett Ferencz József császár és király és francia nyelven a következők felköszöntöt mondta:

Ő Felsége Sándor szerb király egészségére!

A zene a szerb himnuszát játszta.

Néhány másodpercczel később fel-emelkedett Sándor király és mint az első alkalommal, úgy ezuttal is az összes jelenlevők és francia nyelven tartott felköszöntőjében legszívesebben köszönetének adott kifejezést azon előzékeny fogadtatásért, melyben itt részesült, azon kijelentését füze ehhez, hogy állandó igyekezete oda irányul, miszerint a szomszéd monarchiával a legbarátságosabb összeköttetést ápolja. Ausztria császárára és Magyarországra királyára emeli poharát.

Erre ő felsége himnuszát játszották.

A cerele után.

A cerele, a mely a rózsaszínű és kék szalonokban tartatott s több, mint egy órát vett igénybe, királyunk ő felsége pedig számokat szolgált meg, Sándor király pedig majdnem az összes jelenlevőket bemutatatta magának és különösen Kálnoky gróftól és Wekerle miniszterelnöktől tüntette ki hosszabb megszólítással, megszólított továbbá minden minisztert, számos tábornokot, Beniczky főispánt és Ráth főpolgármestert.

Az operaházban.

Ő felsége és a szerb király egyenyed 9 órákor érkeztek meg az operába.

Előkelő, fényes közönség töltötte meg a színház nézőterét, künn végig az Andrássy-uton s különösen az opera környékén nagy néptömeg tolongott, leve a királyt s vendégét, az ifjú szerb királyt.

Az előadás nem volt ugyan disz-eladás, — de a közönség ünnepies megjelenése azza tette.

Bánk bán első felvonását játszották el-sőnek Abrányinéval Melinda szerepében.

Künn Stesser miniszteri tanácsos az opera ez idő szerinti vezetője, Nikisch, Szilágyi és Hieronymi fogadták őket, míg Wekerle miniszterelnök benn maradt a színházban, benn a közönség látszólag rögtön a baloldali király-páholy felé fordultak, mikor a felsegek megérkeztek.

Sándor király alig hogy leült, letéve szemüvegét, látócsővével végignézta a szemközti páholyok közönségét, de alig, hogy fel-gördült a függöny, mindhárom figyelmesen hallgatták a Navarrai leány zajos izgató zenéjét, melyet Nikisch dirigált s Szilágyi Bella tiszta hangú énekét. Láthatólag lekötötték az ifjú király figyelmét Anita szenvedélyes izgatott kiáltásai, melyeket Szilágyi temperamentummal, hűvel ambícióval alakított meg.

Sándor király egyáltalában igen jó hatást tett az opera publikumára, mindenki mintha egyszerre megszerette volna.

Elutazás Gödöllőre.

Budapest, okt. 15.

Ferencz József király és Sándor szerb király ma délelőtt tíz óra harmincz perczkor Gödöllőre utaztak az udvari vadászatokra.

Kévéssel fél 11 előtt jöttek az udvari fogatok, melyeknek eljében királyunk ült Sándorral, a többiekben pedig Paar és Bolfras főhadsegédek, továbbá Csirics, a szerb király első főhadsegéde és Militevics kabineti titkár.

Az uralkodókat a pályaházban Claudy udvari tanácsos, Löwenstein főudvarmesteri kormánytanácsos, Sélly Sándor dr. főkapitány, Ludvig m. á. v. igazgató és Lachnit államfőnök fogadták.

A két király drapszintű vadászruhába volt öltözve, bő köpenyeggel és tollas vadászkalappal. A pályaházban megjelent szépségű közönség tiszteletteljes kalapemeléssel üdvözölte az uralkodókat, a kik miután néhány szót váltottak a notabilitásokkal, beszállottak a hét kocsi által álló udvari vonat első szalonkocsijába.

Királyunk először a szerb királyt engedte föl szállani, azután lépett föl ő a kocsiába. A többi kocsiiban a kíséret helyezkedett el, az utolsóban pedig a szolgálatteljesztő vadászok, vadászok és egyéb számmal, a melyeket külön bérkocsin még tíz órákor hoztak el. Pontban fél tizenegy órákor jazután a vonat kibogott a pályaházról, Ludwig igazgató vezetése mellett.

Gödöllőn.

Gödöllő, okt. 15.

A gödöllői udvari pályaházban a helyi hatóságok fogadták a magyar király vendéget. A pályaudvaron Lipót bajor herceg a toskánai nagyherceg, Hohenlohe Lilién báró, Kalina főudvarmester, Petera fővadászmester, Kapczy főszolgabíró és Lenárd főhadnagy várták a vendégeket. A két uralkodó az esős idő dacára rögtön a vadászterületre a hasznos erdőbe indultak, hol két csoportban indult meg a vadászat, melyen a kíséret tagjai és néhány hívott vendég vett részt. A szerb király szerencsével vadászott, mert néhány vadat leterítet. Királyunk gratulált neki ez eredményhez. A kedvezőtlen idő dacára a vadászat igen vidám hangulatban folyt le. A vadászat 4 óráig tartott.

Délután Sándor király királyunk társaságában a gödöllői kastélyba vonult, hol királyunk maga vezette be rögtön vendégét a királyné lakosztályába, hol a fiatal király majdnem egy óra hosszat tartózkodott. A szerb király találkozása a magyar királynővel nagyon szíves volt.

Este hat órákor udvari ebéd lesz Gödöllőn, melyen a kíséret tagjai résztvesznek.

Tíz órára pedig visszatérnek a királyok a fővárosba.

Az Erd. Gazd. Egy. felirata

a dézma-kárpotlász kiszolgáltatására vonatkozó törvényjavaslat tárgyában.

Nagyméltóságú Miniszterelnök ur!

Kegyelmes Urunk!

Midőn az ország erdélyi részeiben és a csatolt területén a megszüntetett urbéri dézmák kárpotlásánál visszatartott összegek kiszolgáltatásáról szóló 681. szám alatt beadott törvényjavaslat megjelent, minden este elismerő halálal vettük tudomásul, hogy a ma-

gas kormány az általunk 1880-ban és 1892-ben kérelmezett érvek igazságáról, jogosságáról, a csekély elenyésző akadályok ellenére meggyőződött s az orvoslások eszközeit és módját a törvényhozásának javaslatba hozta.

Mert ezzel kimondotta, hogy az erdélyi volt földesuraknak elvitáztatlan törvényes joguk van ahhoz:

1-ször, hogy általuk, a királyi kincstártól, haszonbérben tartott tized részülkét kárpótoltassék;

2-szor, hogy az urbéri tized kárpotlásnak — ez évi nyers hozadékának — illeték-telentl levont egy hatoda nekik kiszolgáltatassék, mivel ez az egész országban így alkalmaztatott;

3-szor, hogy az urbéri tized kárpotlái tőkét után 1848 július 1-étől 1858 dik évi szeptember hó 15-éig járó de ki nem fizetett, 10 évi, 2 havi 15 napi kamatok a jogosultaknak kiszolgáltatassanak.

Sőt nagy meglepődésükre az indoklásban határozatlan hangsúlyoztatik az is, hogy a kárpotlás általános rendszereiből tulajdonképpen az következne, hogy a törvényjavaslat második és harmadik §§ aiban említett tized kárpotlái tőkének a jövedelem megszünte idejétől folyó kamatok is kárpótoltassanak.

Sajnos azonban, hogy az indoklás második részében azon okból, minthogy a jövedelem megszüntése óta 46 év telt el és az ezen időre járó 5 százalékos kamatok már a tőke kétszeresét is föltülnék, mely kamatösszeg figyelembe véve a már minden irányban fokozódó szükségleteinket államháztartásunkra csaknem elviselhetetlen terhet hárítana s mely a szóban levő jövedelmeknek kárpotlász nélkül való megszüntetését a tételes törvény erejével felruházott nyílt parancs mondotta ki és így ezen jövedelmek kárpotlására eddig törvényes igény nem létezett, a méltanyosság követelményeinek vél elegendő tenni a törvényjavaslat, ha most a kérdéses kárpotlász tőkének a multa vonatkozólag minden kamattal nélkül való kiszolgáltatását elrendeli.

Az indoklás ezen második része az első részben kimondott jogosság, igazság és folytonosság elismerésével szembe állítva elenyéz-sik a engedje meg Nagyméltóságod, hogy a felhozott érvek észrevételeinket tiszteletteljesen megtegyük.

Mi nem hisszük, hogy a 46 évi kamatok kifizetése nem hárítana terhet az államra, de nézetünk szerint a magyar állam háztartásának 1890—91—92-dik évi zárszámadása. oly örövendetes felesleget mutatnak ki, hogy ezen 46 évi kamattöbblet, valamint a 10 évi elvont kamattöbbletnek kamata is végösszegeben csekélységénél fogva számításba nem jöhet, de ha jöhetne is, nem tartjuk sem jogos, sem méltányosnak, hogy az erdélyi volt földesuraktól megtagadják törvény által biztosított jogok követeléseik kifizetését, mert a törvényjavaslat érvelésével szemben, hogy a szóban levő jövedelmek kárpotlász nélkül való megszüntetését a tételes törvény erejével felruházott nyílt parancs mondotta ki és így ezen jövedelmek kárpotlására eddig törvényes igény nem létezett, legyen szabad hivatkoznunk az 1848-dik évi Kolozsvári IV-dik t.-cz. I. §-ára és a pozsonyi IX. t. cz. 1-ső és 2-dik §§-aira, melyek a következőleg intézkednek:

1. §. A törvényhozás a magyar földesurak kármentesítését a nemzeti közbecsület védpajza alá helyezi.

2. §. Ő Felsége a földesuraknak akkénti kármentesítése iránt, hogy az eddigi urbéri tartozásokkal felérő tőke részükre a közal-lomány által hiány nélkül kifizettessék a legközelebbi országgyűlésnek részletesen kidolgozandó tjavaslatot fog magyar ministeriuma által előterjeszteni.

Ezen törvényben, még pedig a nyílt parancs megjelenése előtt 10 évvel, a teljes kárpotlásnak lett kimondva. Az erdélyi volt földesurak ezen törvényre támaszkodva, a mint az indoklás is beismerte, a nyílt parancs közzététele után haladék nélkül felség-folyamodványt adtak be az iránt, hogy a nyílt parancs által az idézett törvények vilá-gos intézkedéseivel szemben okozott sérelmeik orvosoltassanak és azóta folyton (1879—1884—1888—1889-ben) sürgették sérelmeik orvosolását.

Okai ők annak, hogy az 1848-ik évi IX-dik t.-cz. 2-dik §-ában kilátásba helyezett törvényjavaslat az 1848-dik évi július 2-kán összehívott országgyűlés elebe nem terjesztetett? Okai ők annak, hogy sérelmeik orvosolására a sor csak 46 év eltelté után került? Méltányos és jogos-e az, hogy ők oly érzékenyen károsítottassanak azért, mert jogos kármeik annyi év alatt elintézetlenül maradt?

Az előadottak szerint a teljes kárpotlást kimondó törvény létezett, csak hogy a nemzeti érdek ellenes befolyás alatt kelt nyílt parancs, azt tekinteten kívül hagyta.

Ennélfogva a jelenlegi hazafias kormány és a törvényhozás feladata a nyílt parancs megváltoztatásával az 1848-dik évi IX. t.-cz. intézkedéseinek érvényt szerezni, annnyival is inkább, mert a zárszámadások szerencsés

Albini vádlott kívánságára a bíróság felolvastatja az inkriminált cikket oláh nyelven.

Ezután az elnök felkéri a közbíró vádját előterjesztésére, mire Lázár Aurél elmondja következő vádbeszédét.

Tekintetes kir. Törvényszék!

Uram Esküdtek!

Az inkriminált cikk tisztelt esküdt urak egy példáját szolgáltatja az ellentünk való bizalmatlanság, ellenszerv és gyűlölet hangulat keltési módjának, azon fegyverek felhasználásával, melyeket az igazság teljes hiányánál fogva, másoknak mint szemtelenségnek alig nevezhetek.

A magyar uralom és nemzet az oláhság elnyomója, kizárója, fojtogatója, vagy fejezzük ki a sanyargatásnak e fokozatos meghatározásait, magyarul az oláhság hóhéreként van oda állítva, a mely uralom egyenesen az oláhok megsemmisítésére tör, mint a cikkben világosan kimondatik, — azon okból, mert az oláhok nem akarnak mindegyestől magyarokká válni.

Hát ez oly durván valótlán kiindulási pont Tisztelt Esküdt Urak! milyennel ez n, az eszközökben éppen nem válogató oláh nemzetiségi mozgalomban nem mindennap találkozunk.

Felhívom a vádlottakat, mutassanak fel bármely tény, bármily jelentékeny oldalról jövő nyilatkozatot, melynek célja itt az oláh nemzetiség megsemmisítésére irányuló lépést kezdeményezné?

A mit itt óhajtanak, a mit itt óhajunk, és pedig óhajunk mindnyáján, a kike haza iránt való hűséggel és ragaszkodással viseltetnek, ez az, hogy minden oláh, tót, vagy szerb igaz és fenntartás nélküli hű fia legyen e magyar hazának.

És a ki ennek az oláhoktól, és minden bármely nemzetiség tagjától követelt minimális állampolgári kötelességeinek ellentmond, a ki ezt azután az oláh nemzetiség megsemmisítésének, erőszakos magyarosításnak, oláhság elnyomásának, kizárásának, fojtogatásának nevezi, s egy füst alatt annak a minimális állampolgári követelménynek, melyet előbb e haza iránti hűségnek neveztem, kijátszása céljából, mint garral hirdeti a magyar ellen a tóttal és szerbvel szövetezik, sőt tele harsogva Európát pirulás nélkül a magyar vandalizmussal és oláh atrocitásokkal, ez t. esküdt urak jobb tudomása ellenére nemcsak — hogy enyhén fejezzem ki magamat — valótlán mond, hanem az ország lakóinak békés együttélését zavarja, és a vélt sérelmek imputálásával az oláhokat a magyarok ellen a btk. 172. §-a ellenére, gyűlöltre izgatja.

Az igazolt azonban a jelen esetben is hősileg megfutamodott, s nem is mutatja magát.

A közzététel körüli köteles figyelemüknek elmulasztása miatt, tehát egyedül a vádlottakat kell kérnem büntetőknek nyilvánítani.

Albini vádlott nem kívánja a vádbeszédnek tolmácsolását; a másik kettő igen.

A vádbeszédnek Moldován vádlottra vonatkozó részét pedig németül tolmácsolja Lehmann törvényszéki hites tolmács.

Moldován és Marschal vádlottak a védelemtől elállanak.

Albini Septimins védőbeszédében fölmeli, hogy ő először áll talán törvényszék előtt a nyomdáján megjelent nyomtatványért kijelenti, hogy az erdélyi sajtó-patens rendelkezései sehogy sem méltányosak, midőn a nyomdatulajdonost is felelőssé teszik a nyomtatványokért. — Az ő nyomdáján megjelent „Tribuna” naponként nyolc íznyi kéziratból áll ki, s a nyomdájában 30 ember dolgozik, s miképpen olvashatják ezek azt a sok kéziratot mind el? Ha pedig el nem olvashatják, miképpen lehetnek felelősek? Ő se olvasta el azt a cikket, melyért vádolva van, csak akkor, midőn vádat emeltek ellene. Mert ő csak febr. 8—10-én vette át a nyomdát s ekkor igen el volt foglalva. De a cikkben akkor sem talált törvénysértést, mikor elolvasta s most se talál. Annál kevésebb, mert a cikkben foglalt támadás nem a magyar nemzet és faj ellen irányul, hanem a kormány ellen.

Lázár Aurél közbíró pár szóval reflectál Albini vádlott védelmére: Az erdélyi sajtó-patens nem kíván lehetlenséget s nem kíván olyan absurdumot, hogy valaki naponként 80 órahosszat olvasson, mert Albini nem mint nyomdatulajdonos, hanem mint kiadó van vádolva s mint ilyennek kötelességévé teszi a törvény, hogy a kiadványokat ellenőrizze. Ezt nem tette meg s a törvényszabta kötelességet figyelem és gondosság elmulasztásával hűvetelt el vétségbe. De vádlott kijelenti, hogy különben nem lát törvénysértést a cikkben s így megjelent volna az, ha el is olvasta volna.

A cikk pedig a magyarországi nemzetiségeknek a magyarok ellen való szövetségéről szóló sigy a támadás nem a kormány, hanem a magyar faj ellen irányul.

A vádat fenntartja.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, október 16.

— A kolozsvári mentő-egyesület vasárnap déli 12 órakor dr. Haller Károly elnöke alatt tartott választmányi ülésében a

megüritült pénztárnoki állásra Biró János gyógyszerész, társadalmi életünk e tevékeny ügybuzgó tagja, a titkári állásra pedig dr. Sajtos Károly az egyesület derék állomás parancsnoka választotta meg. Betöltötteti továbbá a választmányban ifj. Hegedűs Ferencz kir. tanácsos pénzügyigazgató eltávó-zása és dr. Széles Dénes derék fiatal orvos elhalálása következtében megüritült két tag-sági hely is; előbbire ugyanis dr. Bakonyi József ny. kórházi igazgató, az egyesület lelkes pártfogója, az utóbbira pedig dr. Hevessy Imre a sebészeti klinika jeles műtő orvosa választott meg egyhangulag. Végül dr. Urbanetz Ede volt titkárnak és Tanács József volt pénztárnoknak buzgó működésükért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a választmány.

— Szület. Vasárnap óta itt-ott már születelnek, kevés eredménnyel. Az igazi szüret azonban még csak a hét végén kezdődik általánosságban. Holnap a Kómál is zajos lesz a szüretelőző vidám zajától, a hol még aránylag legkeveset több a kilátás arra, hogy jó minőségű bort szűr a gazda. Különböző általában véve nem dus a szőlőtermés. A korai hideg megszorította a szemet, a mi aztán fejletlen és savanyú lett.

— Bus az idő. A szép verőfényes őszi napok ma eltűntek és fájdalom épen a szüret kezdetére lett a sötét, felhős, nyirkos idő. Ez a sűrűn szitáló eső természetesen szaporítja a mustot, de rontja a szüreti hangulatot. Talán kiderül, talán jobbra fordul, de most még szürke az ég, mint a bakkancsos köpenyeg.

— Színház. Tegnap este a „Felsőváros” került előadásra, melyben másodszor lépett fel Salamon Katinka, kinek kellemes hangja és csinos, eleven játéka az este is szépen érvényesült. Ezt követte azután Salamon Ödön és Bethlen Miklós „Hypnotizmus” című színműve, a melyben szerzők azt fejtetik, hogy az emberek mennyire önzők, hogy néha megsiratott halottaikat sem kívánják vissza érdekből. A pesszimistikus darab nem igen tudott hatni.

— Elgázolt ember. Említettük volt, hogy Gergely Ferencz vámost, a közúti vasut elgázolta. A szerencsétlen vámos össze-zuzott tagokkal élt és kilódozott október 5-étől máig. Ma aztán megszűntek kínjai és kiszüvedett. Hulláját a kórházban intézetbe szállították boncolás végett. Ime egygyel több áldozatja van a közúti vasut rakoncátlanokodásainak.

— A szamosvölgyi vasut ellen újabban mind sűrűbben érkeznek a panaszok hozzánk. A személyszállító vonatok belseje napról napra kopottabb lesz s a zárok némely kocsi-ban oly rosszak, hogy nem lehet becsukni az ajtókat. Az utazó közönség orvoslást kér a vasut igazgatóságától.

— Berde Sándor †. Alig egy év alatt negyedik tanárát veszti a nagy-nyedi Bethlen-főiskola theologiai akadémiaja. Mult évi augusztusban Józsa Zsigmond hunyt el, néhány hónap múlva f. é. januárban az ifj. Kiss Albertet temették. Ápril 23-án Hegedűs János elhunytát gyászolták, s ime október 13-án Berde Sándor, e kiváló tehetségű, lelkes derék tanár elhunytát jelzi a gyászlobogó. A nyáron Lindewiese-ben Schrott kúrával akarta betegségét gyógyítani, mi súlyosabbá tette baját. Temetése f. hó 15-én d. u. 3 órakor volt. Nagy veszteség ez a főtanodának, családjának s a közéletnek.

— Huszárok szamosújvárt. Szamosújvár vendégszerető közönsége nagy ünnepélyességgel fogadta a vasárnap délelőtt óta érkezett huszárokat. A város ez alkalomra ünnepi színt öltött s minden házban trikolór lengett. Különösen a főtere nézett szépen ki. A megérkezett huszárságot a főteren a városi hatóság fogadta élén a polgármesterrel, kinek üdvözlő szavaira a huszárság ezredese köszöntö meg a szívélyes fogadtatást. Ezután a derék huszárok új otthonukba vonultak, a melyet a város plebánosa nagy ünnepélyességgel szentelt fel. Délben a város a legénységet az újonnan épített fedett lovardában megvendégelte. A tiszték részére a városi nagy vendéglőben volt banket, szintén a város által adva. Este színház díszelőadás volt, a közhuszárok közül százan 100 jelentek meg, kiknek belépti jegyét szintén a város fizette.

— A Petőfi társaság vasárnap délelőtt rendkívül látogatott ülést tartott. Palágyi Menyhért jeles esztétikusunk a magyar dráma jövőjét ismertetve, pillantást vetve annak jelenére is. Endrődi Sándor a hangulatok mestere, szép költeményét olvasta fel. E. Kovács Gyula a költeményét is tetszettel. Jakab Ödön A becsület című hangulatos rajzát olvasta fel és végül Rákosi Viktor mutatta be Gyarmathi Zsigánának Kar-dos Jula című elbeszélését, amelyet a közönség zajosan megtapsolt. A zárt ülésen Komócay József szemléke tárgyában a kiküldött bizottság jelentést tett.

— Kossuth Ferencz fogadására készülődik a „Kossuth” orsz. nőegyesület, mely tegnap délután ez ügyben gyűlést tartott a vármegyeháza dísztermében. A gyűlésen Pásztor urhölgy elnökölt. A fogadtatásra vonatkozó javaslatot pedig Peregrinyiné és Jancsókné adták elő. Azután arról tanácskoztak, hogy a november 2-án halottak napján milyen módon röjíák le kegyeletüket Kossuth Lajos emléke iránt. Turgonyi Lászlóné urasszony volt az előadó, ki a tervet szép beszédben fejtegette, hogy a nemes és hazafias czélokra törekvő egyesületnek mit kell tennie ezen napon.

— A Kossuth-hajcsa. Czelegről írják lapunknak, hogy a közgyűlés azon határozatát, melylyel a rendőrkapitány ellen a Kossuth Ferencz választói jogának ügyében a fegyelmi vizsgálatot elrendelte, dr. Arany Lajos írásban megappellálta. A felelkezés a törvény szerint illetékes elbírálás végett a vármegyei közigazgatási bizottság elé kerül, melynek elnöke Beniczky főispán, s így előre is gondolható, hogy milyen határozatot fognak hozni. Hogy a rendőrkapitány tisztázza magát legokosabb lett volna, ha maga kéri ügyében a vizsgálatot. Ilyen véleményben vannak még személyes barátjai is.

— A gyógyult elmebetegeket segélyző egyesület nagyszabani — erdélyi — fiokja f. hó 14-én tartotta alakuló közgyűlést Nagyszabani-ban. Eddigél 2 alapító, 81 rendes, 36 pártoló tag jelentkezett, de az 500 széküldött gyűjtőiből eddig még csak 300 érkezett vissza. Minthogy a jelentkezett tagokkal a fiókegyet fennállása biztosítva van, a gyűlés a megalakulást kimondotta. — Az igazgató választmány következőleg alakult meg: Elnök Thallmann Gusztáv, Szabamégye főispánja, elnökhelyettes dr. Konrád Jenő az országos tébolyda igazgatója, pénztáros: Szakáts Albert. — Tagok: Reissenberger Gusztáv alispán dr. Teutsch Frigyes, Prokupek Sámuel, Hannesheim J. Békési Márk, Bod Péter, Süßmann Ármán dr., Borosnyói Béla dr., Fülöp Ferencz, Jancsik Imre dr. mindannyian Nagy-Szabani-ból. Kültagok: Lechner Károly dr. egyetemtanár Kolozsvár, Antal Mihály dr. S-Szt.-György, Sinkovics Ignác dr. Kézdivásárhely, Kugler Ede Brassó, Balthes Gyula Segesvár, Bedeus Gusztáv Ujgyház, Fischer S. Gyula Fehérvár, Riedeli József Medgyes. Számvizsgálók: Trübbeck Ferencz, Gundhart Károly dr., Obert Gyula dr.

— Egy család lemeszárolása. Az Alföld némely vidéke közbiztonsági állapotának gyalog voltát misem bizonyítja jobban, mint az a többszörös gyilkosság, melyet vasárnap követtek el a Torontál-vármegyei Perlászon. Este nyolcz óra tájban, mikor még alig sötétedett be, a falu közepén, utcára nyíló helyiségben, nyitott ajtó mellett, — a nélkül, hogy a szomszédok a legesekélyebb zajt hallották volna — a legkegyetlenebb módon, meggyilkoltak egy egész családot, apát és két gyermeket: mindegyiknek a fejét vágták el. A rémes tettről a következőket írják: Vasárnap este 8 óra tájban Kerschnek László per-lászi fűszerkereskedő szomszédjának cselédje átment a boltba, hogy bevásárlásokat tegyen. A bolt ajtaja — mint rendesen — nyitva volt, lámpa égett az üzletben és mindentűt a legnagyobb rend uralkodott. A cseléd látván, hogy nincs a boltban senki, beljebb akart menni. Alig tett azonban néhány lépést, ijedten kiáltott fel. A kimerő állrany mögött ott fektűt Kersch-ner László egész családja holtan. A cseléd azonnal értesítette a csendőrséget, mely első sorban elfogta Kerschner cselédjét mert kiderült róla, hogy egész este nem volt otthon. A cseléd azt vallotta, hogy fél nyolcz óra tájban gyanus kinézésű embereket látott a boltba jönni és annyira megijedt, hogy elszaladt hazulról. A csendőrség most fogva tartja a leányt, mert erős a gyanu ellene, hogy az ő tudtával történt a gyilkosság. Kivüle még két parasztot is letartóztattak. A távirat nem szól arról, hogy az üzletben levő pénztárt a rablók feltörték-e, vagy nem, hogy rablógyilkosság büntette forog-e fenn, vagy csupán gyilkosság. Az eset nagyon hasonlít ahhoz a rablógyilkossághoz melyet néhány év előtt a hirhédett vált Hoszter Fülöp követett el Várpalotán, kilencztagu családot duszitva el a föld színéről.

— A czár betegsége. Az orosz czár betegségéről érkezett hírek még mindig válságtól és komoly fordulatról beszélnek. A beteg állapota egy cseppet sem javult, most is többszörösen elájul napjában étvágytalanság gyöttri s időnkint lelki zavarak állanak be nála. Orvosi most már csupán Korfu enyhe levegőjétől remélnék gyógyulást. Mint azonban az atheni „Asti” jelenti, az orosz czár és neje e hónap 22-ike előtt nem érkeznek meg Korfuba. A felségek a Boszporuszon egy kereskedelmi lobogóval ellátott orosz gőzösön a legszigorubb inkognitóban fognak keresztül utazni. A trónörö-

kösnek Alice hesszeni hercegnővel való házasságának ideje még nincsen meghatározva.

— Családi botrány a Karagorgyevics házban. A Karagorgyevics család, a mely tudvalevőleg jógot formál a szerb királyi trónra, újabban néhány furcsa esettel gazdagítja a századvégi chronique-scandaleuse. Csak nemrég írtuk meg, hogy Karagorgyevics Péter herceg 600.000 frankért eladta trónpretendens jogát Karagorgyevics Arsen hercegnek, a mi ugyan csak operettbe illő dolog volt és sokat is nevettek rajta diplomáciai körökben. Most viszont Karagorgyevics Arsen, az új trónpretendens beszélte magáról. Belgrádi tudósítónk azt táviratozza nekünk, hogy az odaváludari körökben Arsen herceg neje száll. Demidov Donata hercegnő elhagyta Párisban élő férjét és valószínű indított el-lene. A hercegnő, a ki 20 millió rubel nász-hozományt kapott, azzal vádolja a férjét, hogy rengeteg összegeket vesztett kártyán, azonkívül roppant kicsapongó életmódot folytat.

— Forel tanár a hipnotizmus-ról. Forel tanár, a zürichi híres elmeorvos egy újabb levelében következőkép nyilatkozik a hipnotizmusról: „A mellet maradok, hogy a hipnotizálást a nem-orvosoknak csak orvos vezetése és felügyelete mellett szabadn megengedni. Neukom ur adatait tekintve, alig kétséges, hogy a beteg állapota a szug-gesztio által javult. De nem kevésbé bizonyos az is, hogy a hipnozis alatt és pedig abban a pillanatban, melyben a beteg tudó képét szuggesztálták neki, halt meg hirtelen Salamon Ella. Ha a boncolás csakugyan megállapította, hogy a leány tudóbajos volt, tudni kellene még vajjon elég nagy mértékben az volt e, hogy ez a hirtelen halál megmagyarázható legyen. Egész biztosság per-se soha sem lesz lehetséges egy ilyen halál-estet utolsó okának a megállapítása. Hogy azonban, főleg betegnél, a szuggesztált re-ttetők képek az aggyelőre való közvetlen hatásuk által halálosak lehetnek: azt kétségtelennek tartom. Ezzel még nem mondom azt, hogy ez a thuzséri esetről is kétségtelenül be van bizonyítva.

— Zsebkecsék a gyomorban. Orfeumokban gyakran látunk olyan művészeket, a kik a közönség borzadályra üvegdarabokat, késeket, égő kanóczt, s több hasonló étvágy-gerjesztő tárgyakat nyelnek le. Nemrégben olyan művész is lépett fel egyik berlini orfeumban a ki jó étvágygyal fogyasztott el poharakat, ollót, bicskát, asztalterítőt, cipőszarkat, végül, pedig felhajtott egy korsó petróliumot. Az ilyen hivatosított gyomorkrobátának veszedelmes ellenfele akadt — mint a „Deutsche medizinische Wochenschrift” írja — Furrer Jakob zürichi származásu heidbergi napaszámos személyében. Ennek kiváló szenvedélye az volt, hogy zseb-kecséket, szegeket nyelt el. Megesett, hogy a törzskönyvében sörözés közben tíz, tizenkét darab jókora vaszeget vacsorált. Állítása szerint az ilyen vacsora kiűnően ízlett neki, utána pedig redkivül étvágygyal fogyasztotta el a főzeleket. Egy alkalommal fogadásból három 12, 9 és 8 centiméter hosszú zsebkést nyelt le, de ettől már rosszul lett. Néhány nap, mulva erős fájdalmakat érzett a gyomrában, bement a kórházba, a hol gyomormetszés útján távolították el a késeket. A műtét után Furrer meggyógyult. De alig hat hét után tanuk által látta-mazott nyilatkozta állított be a kórház főorvosához és elpanaszolta, hogy ő bizony újból lenyelt két hatalmas bicskát. A javithatlan dilentáns zsebkésfogyasztót újból felvették a — gyomorbetegek közé, ezuttal azonban az operáció beavatkozás feleslegesnek bizonyult.

— Magyar énekesnő külföldön. K. Kopácsy Juliska, a ki bámulatosan hódította meg a bécsi közönséget, három napi pihenés után a minap ismét föllépett a Malakoff herceg című énekes bohózatban, mely a Carl-színháznak valóságos kasszadarabja. A közönség ezuttal is zafolásig megtöltötte a színházat és ovációkban részesítte kedvencét, — a ki kénytelen volt a csárdást és legszebb énekszármot megismételni. — Regensburgból pedig arról értesítik lapunkat, hogy ott e héten Barta Berta, magyar koloratur-énekesnő a Hugonották-ban, mint Valois Margit aratott nagy sikert. A kritika a legnagyobb elismeréssel emeli ki a fiatal művésznő tiszta koloraturáját, kerekded trilláját és szép piánóját.

— Ki a szerum feltalálója? Még be sincs bizonyítva teljesen a differitiz gyógyító-szerumának tényleges jótékony hatása és máris vita támadt a föltt, hogy ki annak voltaképeni feltalálója. A francia lapok ugyanis a gyógyszerumról beszélve, nem szólnak arról másképp, mint admirable „dé convertie française”, „triomphe de la science française” stb. és feltalálását Roux dr.-nak a Pasteur-féle intézet asszisztensének tulajdonítják. Ezzel szemben a német lapok azt bizonyítják, hogy a gyógy-szerum feltalálója Behring dr., volt ezredorvos és jelenleg a hallei higiéniai intézet igazgatója. Kíváncsiak vagyunk, hogy ha esetleg — a mi bár meg ne történne — a szerum-láz is a kochinához hasonló kiábrándulással végződne, vajjon versenyezne-e a két nagy nemzet akkor is abban, hogy melyik mondja a „világraszóló jótétemény” feltalálóját a magának? Legutóbb különben Wirochow tanár nyilatkozott a gyógy-szerum kérdésében és pedig — mint Berlinből írják — igen skeptikusan. Nézete szerint a szerum három — nagy hó-napra terjedő igen erős védőhatást gyakorol-

hat, de hogy a hatás örökké tartó-e, az még éppen úgy elvágik, mint az a főkérdés, hogy valóban lehetséges lesz-e ez eszköz segélyével a différia gyógyítása? Mindenesetre sok van elérve, ha egy családban, a hol 3—4 gyermek betegedik meg, csak egyet is immunissá tesz a szerum.

— Az aignes-vérfürdő. Mult év augusztus 18-án az olaszok ellen felbőszült fraranciaiak, mint tudjuk, Aignes-Mortes francia bányavárosban vérfürdőt csináltak az ot-tani olasz munkások közt. A francia kormány az által engesztelte az olaszokat, hogy a lemeszároltak családait és a sebesülteket gazdag pénzbeli kárpotlásban részesítette. A kormány 420.000 lírát adott e czélra magán adakozásból pedig 307.776 líra gyűlt be. Eb-ből 72.500 líra kárterítés kapott annak a hat embernek a családjá akik életüket vesz-tették, a 96 sebesült muukás pedig 117.250 líra segélyt kapott s így még 422. 795 líra maradt rendelkezésre.

— Bika-háboru. Nimes s általában a délfancia városak lakossága valóságos forrongásban van egy idő óta, a miért a kormány betiltotta a Bikaviadalokat. Egy humoros költő kellene a bika-háboru megének-lésére, kiált fel a párisi Temps. Annyi ne-vetséges dolog adta elő magát a villongások kitörése óta, melyeket kár feledésbe temetni. Váltak, a kik a kérdés egyszerű volta dacára minél inkább összebonyolítani igyekeztek azt. Nimesben egyik népgyűlés a másikat érte, melyekre a párisi szocialista képviselők is rendszeren lejárak vendégszerezelpni, kik egész odáig mentek, hogy kijelentsék, hogy ha a kormány nem enged, agítálni fognak a mel-lét, hogy Langnedoc, Roussilon, Armagnak és Béara kerületek Spanyolországhoz csatlótassanak. Ezzel szemben aztán, némely lapok a másik szélsőségre esve, valóságos hadjáratot hirdetnek a déli városok ellen s a párisi L'Eclair fellassa V. Pius pápának egy hulláját is, mely exkommunikálja és anathéma alá veti mindazokat, császárokat, királyokat, ál-lamfőket, püspököket stb., kik a fenhatóság-gok alá tartozó területen megengedik ezeket a véres, szégyenljes, inkább démonhoz, mint emberhez illő látványosságokat.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti táviratai.)

Galgóczy az oláh királynál.

Nagyszabani, okt. 16.

Galgóczy Tivadar erdélyi hadtestpa-rancsnok Sinaiába utazik, hogy ott bemu-tassa magát az oláh királynak.

Szapáry a kultur-adó ellen.

Budapest, okt. 16.

Szolnokmegye törvényhatósági bi-zottsága még a mult évben megsza-vazta tíz évre a nemzeti kulturára a pótdadót.

A tegnapi közgyűlésen azon is vitatkoztak, hogy a mult évben elha-tározott pótdadót behajtsák-e? vagy nem.

A lelkes és pártoló felszólalásokat tönkre tette Szapáry Gyula gróf ha-zafiatlan beszéde.

Szapáry Gyula beszéletét azzal vé-gezte, hogy a magyar nemzeti kultu-rára egy megye pótdadót nem szavaz-hat meg.

Embertelenség megkövetelni az adó-zóktól, hogy [filléreiket nemzeti kultu-rára dobják.

A közgyűlés elkeseredett harez után a mult évi határozatot megsemmisítette, s így a pótdadót törölni határozta.

Konferencia.

Budapest, október 16.

Kálnoky külügyminiszter tegnap hosz-szasan konferál Wekerle, Lukács és Festetich miniszterekkel a legújabb horvák kérdésben.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvárt, 1894. szerda, október 17-én.

EGY GYÖNGE PERCZ.

Felelős szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadó lapulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

H i r d e t é s e k.

Másodbírósi ítélet a kolozsvári tagosítás ügyében.

4407. szám
1894. polg.

853. (1—1)

Ő Felsége a király nevében!

A kolozsvári kir. ítélő-tábla Haller Rezső ügyvédől képviselt erdélyi róm. kath. Státus igazgató tanácsának, mint az erd. róm. kath. tanulmányi ösztöndíj- és vallás-alapok felügyelő bizottságának Kolozsvár sz. kir. város összes többi birtokosai ellen az általános tagosításnak Kolozsvár város egész határára való elrendelése iránt, a kolozsvári kir. törvényszék előtt folyamatba tett és a tordai kir. törvényszéknek, mint kiküldött bíróságnak az 1894. évi június hó 28-ik napján 2606. sz. a. kelt ítéletével befejezett ügyét id. Hatházi István és társainak az 1894. évi július hó 16. napján 3402. sz. a. indokolt felebbezése folytán, az 1894. évi szeptember hó 12. napján tartott nyilvános ülésében megvizsgálván, következően

Í t é l t:

A kir. ítélő-tábla az első bíróság ítéletét indokai alapján helyben hagyja. A kolozsvári kir. ítélő-táblának ezen f. 1894. évi szeptember hó 12. napján 3617—894. sz. a. hozott helybenhagyó ítélete, illető érdekelteknek kiadatni rendeltetik. — Egyuttal további jogmenedékek helye nem lévén, az előmunkálatok vezetése és teljesítése végett Székely Miklós kir. törvényszéki bíró az eljárás utasítás 48. §. értelmében ezennel kiküldetlik.

Továbbá az eljárási utasítás 59. §. értelmében a kolozsvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, a Kolozsvár városi összes telekregisztrációknak A. és B. lapjainak hivatalos hiteles másolatait, valamint a részlet lajstrom névjegyzék és vázrajzok másolatának haladéki nélkül leendő elkészítése és ide megküldése, valamint a telekkönyvi adatok másolatának kiállítását után ott felmerült birtok-változtatásokra vonatkozó végzéseinek ezen kir. törvényszékkel közlése végett; továbbá a m. kir. államvasutak tek. igazgatósága a központi telekkönyv birtoklapjáról készített hivatalos másolat megküldése végett; továbbá a kolozsvári m. kir. adóhivatal az 1880. évi 3149. I. M. E. sz. a. rendelethez mellékelt utasítás I. és 2. pontjában meghatározott kivételi lajstromok elkészítésének ide megküldése végett; továbbá a kolozsvári m. kir. kataszteri igazgatóság a város egész határára vonatkozó háromszögelési adatok közlése végett; továbbá Kolozsvár sz. kir. város tek. Tanácsa az iránt, hogy, ha a községi, megyei, avagy államutakra nézve változás, vasút építése, árkok, patakok, folyók szabályozása, csatornák áása volna tervben, azt ezen kir. törvényszékkel közölje, — hivatalból megkeresetnek.

Tagosítást kérő erd. róm. kath. Státus képviselője által felhívatik, hogy az előmunkálatok megkezdése végett kiküldendő bizottság költségei fedezésére 200 forintot (Kétszáz forintot), ezen kir. törvényszék elnökehez, a vételtől számítandó 8 nap alatt mulhatatlanul befizetni ne késlekedjék.

A kir. törvényszéknek Tordán, 1894. szeptember hó 24-én tartott üléséből.

Damokos s. k.,
elnök.

László s. k.,
jegyző.

Sz. 19,791—1894.

tan.

Ezen másodbírósi ítélet ezennel közhírré tétetik.

Kolozsvár sz. kir. város Tanácsának 1894. évi október 9-én tartott üléséből.

Szvacsiná Géza,
h. polgármester.

Sz. 2598—1894.

850. (1—3)

Pályázati hirdetmény.

Kolozsvármegye mező-örményesi járásában lemondás folytán megüresedett nagy-nyulas, esetleg mező-örményesi körorvosi állásra ezennel pályázatot nyitok.

Ezen közegészségügyi körhöz Mező-Szent-Mihálytelke, Füzkut, Komlód, Köbölkut, Lompér, Mező-Kecsed, Mező-Királyfalva, Mező-Ujlak, Nagy-Nyulas, O-Solymos, Oroszfája, Septér és Mező-Örményes községek tartoznak.

A körorvosi állás javadalmazása 500 frt fizetés, 150 frt lakpénz és 150 frt uti átalány.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy az 1876. évi XIV. t.-cz. 143. §. értelmében felszerelt folyamódványaikat hozzám folyó évi november hó 5-ig adják be.

Pályázók a választás napjától a pályázati határidő lejártá után 8 nap alatt értesíttetni fognak.

Mező-Örményes, 1894. évi október hó 14-én.

Műnsztermann Győző,
főszolgabíró.

„27”

év óta fennálló Női- és Férfi-divat üzlet.

A jelen kor igényeinek megfelelő átalakítással és merőben új árak berendezésével.

POSZLER GYULA
Kolozsvártt, Belhid-utca 3-ik szám.

Előnyös bevásárlásaim folytán azon kedvező helyzetben vagyok, hogy cikkeimet „szabott árakon” de rendkívül olcsón árúsíthatom el, u. m:

Duplaszélés szivorkelm. mtr. 30 krtól
fekete ternók 58
Téli loden ruhakelmék 42
Téli Cassán posztókelmék 51
Voál, Kartonok 20
Csipke függöny 16
Futó szőnyeg 20
Selyem surah 90
Selyem mervellio 1 frt 20
Lenn lepedővázson egy szél 46
Clott esernyő 1 ftrtől
Selyem esernyő 1 frt 90 krtól

Egy vég vázson 4 frt 50 krtól
Egy nagy 10/4 szőnyeg 2-90
Hárász kendő 6/4 70
Miederek 65
Selyem főkendő 75
Lenn zsebkendő 16
Caschmir kendő 45
Téli nagy posztó kendő 3 ftrtől
Erdő Crozzé bállás 18 krtól
Jó minőségű Konne gyolcs 19
Jó minőségű szőttes 24
Jó minőségű Chiffon 20

Férfi ingek, gallérok, kézelők, nyakkendők, szabó-czikkek, bállásneműek, mindenféle rövidárú és minden kigondolható czikkek. Ezekon kívül: egy nagy tömeg circa 5000 méter jó minőségű mintázott vastag ruha-barchet itt még nem létezett olcsó áron: **25 kron méterenként.**

A n. é. közönség becses pártfogását tisztelettel kérve
805. [8—50]

A FENNEBBI.

Sz. 1048—1894.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszék 1893. évi 9040. p. számú végzése következtében Sugár József ügyvéd javára Krám József hagyatéka ellen 400 frt s jár. erejéig 1893. évi október hó 4-én foganatosított biztosítási végrehajtás útján lefoglalt, Ács Ferencz javára felülfoglalt és 1190 frt 08 kr-ra becsült künn lévő követelésekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár városi kir. járásbíró 10231—1894. számú végzése folytán 400 frt tőke követelés, ennek végzés szerint megállapított 6 százalék kamatai és pedig összesen 44 frt 28 krtban bíróilag már megállapított költségek erejéig, Kolozsvártt, a kir. törvényszék 14. számú szobájában leendő eszközölésére 1894. évi Október hó 25-ik napjának délutáni 3 órája határidőül ki-tűztetik és ahhoz a venni szándékozik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Kolozsvártt, 1894. évi október hó 12. napján.

PAP JENŐ,
kir. jbrósági végrehajtó.

Értesítés.

MÉSZÁROS- és HENTES-ÜZLETET
október 1-től áttettem

Jókai-utca 2-ik sz.

(Gróf Rhéd y-ház),

a Nemzeti Szállodával szemben.

Teljes tisztelettel:

SCHULLER SÁNDOR.

847. (2—3)

Csucsai első minőségű

hasáb bük kfa,
nem usztatott.

Egy vagon 100 métermázsa Kolozsvártt, házhoz szállítva 64 frt, Csucsán helyt 42 frt vagonba rakva.

Megrendelhető CSUCSÁN, akár KOLOZSVÁRTT:

a kolozsvári hitelbank s társai
csucsai faüzletének utódánál.

(Csucsáról rendelve 10 frt előleg küldendő.)

854. [1—x]

GÁL SIMON,
(„Korona” vendéglő.)

A nagyérdemű közönség kényelmére gyűjtő helyet rendeztünk be

Kolozsvártt, főter, KIRÁLY GYULA divat-áru kereskedésében,
hol minden harisnyakötési megrendelés elfogadtatik és ugyanott a legkitünőbb minőségű gyapotok is beszerezhetők.

1000 elismerő levél!!!

és ezt csak az nem hiszi, a ki nem látta és ki nem próbálta, hogy mily jól jön ki, hoghya általa választott pamutból harisnyát köttet a nagyenyedi kir. országos fegyintézet harisnyakötő-gyár intézőségénél.

RÉSZLETES ÁRJEGYZÉK:

Férfi harisnyák:	Női harisnyák:	Gyermek harisnyák:
Egy pár közönséges férfi harisnya . . . 13—14 kr.	Egy pár női közönséges nagyságu harisnya 15—16 kr.	Egy pár fiu vagy leány harisnya . . . 10—13 kr.
Egy nagy férfi harisnya 15 "	Egy pár női nagyobb harisnya 18 "	Egy pár fiu vagy leány térd harisnya . . 14—18 "
Egy térd férfi harisnya 20—25 "	Egy pár női térd harisnya 20—26 "	Egy pár gyermek-petent (nádis) harisnya kötös az árakat 2—5 kr. emeli.
	Egy pár női vagy férfi selyem harisnya kötös az árakat 5—10 kr. emeli.	

Minden harisnya fejelés általában 10 krajczár. — A dupla sarok és orr-kötés 2—4 krajczárral drágább. 813. (5—10)

Minta és anyagot a megrendelő fél köteles küldeni.

A tekintetes intézőségnek.

A harisnyák megérkeztek, gyors és rendes elkészítőküldet nem mulaszthatom el, hogy megelégedésemet ne nyilvánítsam. Örömmel fogom rokonaimnak és ismerőseimnek ajánlani mint tudós intézményt.
Nagyrabecsülésem nyilvánításával maradtam tisztelettel
Vilya, 1894 febr. 6. ADAMECZ ERZSI.
Somogyim.

Tisztelt uram!
Mintán próba megrendelésemmel igen meg voltam elégedve, — egész bátran ajánlhatom minden barátomnak, kérem ismét e nagyobb küldeményt stb.
Gyomán, 1894 febr. 28. tisztelettel
Özv. HATVANY SÁNDORNÉ.

A nagyenyedi kir. orsz. fegyintézeti harisnya kötőgyár intézőségének.

Ujból küldök 14 pár harisnyát. A multkori küldeménynyel igen meg vagyok elégedve és fogom ismerőseimnek ajánlani
SOMOGYI SÁNDORNÉ
U. p. Hatvan N Telek, 1894 febr. 12.

A fegyintézeti kötőzöveggyár tekintetes igazgatójának Nagyenyeden.
Tegnap postával kaptam meg a harisnyák. kat. Örömmel hozom becses tudomására, hogy

a munkával teljesen meg vagyok elégedve és biztosítom a tekintetes igazgatóságot, hogy jövőre is, ha szükséges lesz harisnyákra, még az újakat is ott fogom megrendelni és ismerőseimnek is melegen fogom ajánlani.
Pusztá-Héken, 1894 január 19.
Hazaírti tisztelettel
HAJDU JÓZSEF.

A tekintetes kötőgyár igazgatóságának Nagyenyeden.

Egy barátom által a kötőgyár felől érte-sülve, küldök itt 20 kilogramm 80 deka gyapotot stb.
Miskolcz, 1893 december 13.
WELTNER SÁNDOR.

A tekintetes felügyelőségnek Nagyenyeden.

Bakocsy Zsigáné ó nagyságtól értesítve, bátor vagyok egy csomó fuszkelet fejelés végett küldeni.
Somogy Jád, 1894 február 23.

teljes tisztelettel
PETE SÁNDORNÉ.

A nagyenyedi kir. orsz. fegyintézeti kötőzöveggyár intézőségének

A harisnyákat megkaptam s óhajtottam megelégedésemet kifejezni mind a gyors elké-

szítésért, mind pedig a munka rendes kivitelezéért.
Debreczen, 1894 február 14.
Tisztelettel
Dr. NAGY LAJOSNÉ.

Tekintetes Igazgatóság! A harisnya küldeményt megkaptam. Fogadja ezuttal forró köszönetünket a pontos kitűnő munkáért.

Budapest, 1894 június 8. tisztelettel
GYURMANNÉ.

A nagyenyedi kötőgyár igazgatóságának.

Minthogy az itt köttet harisnyák tartós ságáról és a jó munkáról annyit dicsekedtet hallottam, magam is meggyőződést óhajtok arról szerezni.
Sepsí Szentgyörgy. 1894 február 5.
kiváló tisztelettel
Dr. DADAY VILMOSNÉ.

A fegyintézeti kötőzöveggyár tekintetes intézőségének Nagyenyeden.

A részemre köttet harisnyával nagyon meg vagyok elégedve s ezennel is fog-m kérem ezen pamutból annyit kötni, a mennyit az kiad.

N Kínizs, 1893 decz. 12. tisztelettel
U. p. Abauj László TOMPA MIKLOSNÉ.

A harisnyakötő gyár tekintetes intézőségének Nagyenyeden.

A küldött harisnyák birtokában . . . azokkal teljesen meg vagyok elégedve.
Lengyeltati, 1894 február 10.

teljes tisztelettel
HOFFMANN GEZA.

Tisztelt Igazgatóság! Mivel az előbbi harisnyák fejelésével tökéletesen meg voltam elégedve, mellékelve küldök stb.

Pongráczfalva, 1894 november 10.
U. p. Mindszent. Kiváló tisztelettel
Özv. JEKELFALUSSY ETELKA.

Tisztelt Igazgató ur! Mint már több ízben, egy most is küldöm a pamutot stb.

Budapest, 1894 február 14.
Tisztelettel
BELCSÁK KÁLMÁNNÉ.

Tek. orsz. fegyintézet üzleti igazgatóságának Nagyenyeden.

A harisnyákat ma megkaptam és igen meg vagyok elégedve
Jász-Ápáti. SCIPIDES JÓZSEFN.